

Novetats jurídiques

Novembre 2025 | *ANDORRA*

Aquest document ofereix un resum i una anàlisi de les principals novetats d'interès jurídic del Principat d'Andorra, incloent la nova normativa en vigor, les iniciatives legislatives en debat parlamentari, així com els debats de rellevància jurídica tractats als mitjans de comunicació, corresponents al període comprès entre els mesos de juliol i novembre de 2025 i seleccionats per la seva rellevància.

El butlletí s'estructura en tres blocs. En primer lloc, les reformes normatives més recents, que inclouen [la modificació de l'annex de l'Acord monetari amb la Unió Europea](#), [el nou Reglament d'adopció de normes tècniques de la Unió Europea relatives a entitats bancàries i empreses d'inversió](#), [l'esmena de l'Acord amb la Unió Europea d'intercanvi automàtic d'informació sobre comptes financers](#), [el Reglament d'aplicació del Codi de Duana](#) i [el nou sistema de Cartera Digital](#). En segon lloc, les reformes actualment en tràmit, amb [el Projecte de llei per al creixement sostenible](#), [l'aprovació del Projecte de modificació de la Llei de recuperació i resolució d'entitats bancàries i empreses d'inversió](#), [el Projecte de modificació de la Llei de relacions laborals](#), [el Projecte de modificació de la Llei d'ensenyament superior](#) i [el Projecte de Llei qualificada per modificar nomenes de l'àmbit penal i penitenciari](#). Finalment, s'hi recullen els debats jurídics d'actualitat més rellevants, dedicats a [la naturalesa i l'aplicació provisional de l'Acord d'associació amb la Unió Europea](#) i al [calendari de desplegament i l'impacte del sistema Entry/Exit](#).

1. ÚLTIMES REFORMES NORMATIVES DESTACADES

- [Modificació de l'annex de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea.](#)

Transposició de l'AML Package

L'última modificació de l'Acord Monetari, publicada al BOPA el 23 de juliol del 2025, preveu la transposició de l'AML Package de la Unió Europea abans del 31 de desembre de 2028. Es

tracta de la reforma més àmplia del marc europeu de prevenció del blanqueig i del finançament del terrorisme, i el paquet inclou:

- (i) el Reglament (UE) 2024/1624;
- (ii) la Directiva (UE) 2024/1640; i
- (iii) el Reglament (UE) 2024/1620 que crea l'Autoritat Europea Antiblanqueig ("AMLA").

Entre els aspectes més rellevants de l'AML Package, hi destaquen:

- (i) L'ampliació del perímetre de supervisió amb la incorporació de nous subjectes obligats;
- (ii) Els límits a l'ús d'efectiu;
- (iii) La transparència sobre els beneficiaris efectius i registre corresponent;
- (iv) El reforç de les mesures de diligència deguda respecte dels riscos específics derivats dels criptoactius;
- (v) La cooperació estructurada entre les autoritats nacionals i l'AMLA, que tindrà competències directes sobre entitats de major risc;
- (vi) La protecció d'informants i obligacions de transparència amb un règim detallat de protecció; i
- (vii) L'harmonització substantiva i procedimental dels criteris sancionadors i la implantació d'un sistema de *reporting* estandarditzat.

Transposició del Reglament (UE) 2024/886 respecte de les transferències immediates en euros

La modificació de l'Acord Monetari també inclou la transposició del Reglament (UE) 2024/886 sobre transferències immediates en euros, que introdueix una reforma profunda del marc SEPA, amb l'objectiu de garantir que tots els ciutadans i empreses de la Unió Europea puguin enviar i rebre pagaments instantanis en un màxim de deu segons, en qualsevol moment del dia i sense interrupcions.

En aquest sentit, les principals novetats que introdueix el següent Reglament es concreten en:

- (i) L'obligació per als proveïdors de serveis de pagament d'oferir transferències immediates, sempre que ja prestin serveis de transferències ordinàries;
- (ii) L'execució de la transferència i disposició de l'import al beneficiari s'ha d'efectuar en deu (10) segons;

- (iii) La possibilitat de realitzar transferències immediates les vint-i-quatre hores de qualsevol dia de l'any;
- (iv) Les comissions aplicables a aquestes operacions no podran ser superiors a les de les transferències convencionals, limitant directament la política de les entitats financeres; i
- (v) Les mesures de seguretat i prevenció del frau, mitjançant la verificació del beneficiari que ha de coincidir amb el IBAN abans d'executar l'operació.

➤ **Reglament relatiu a l'adopció de normes tècniques de la Unió Europea aplicables en matèria de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.**

En línia amb l'anterior, el Decret 352/2025 de 8 d'octubre de 2025 aprova el Reglament relatiu a l'adopció de normes tècniques de la Unió Europea aplicables en matèria de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió. Aquest Reglament consolida l'adaptació del marc normatiu andorrà amb els requeriments de l'Acord Monetari, incorporant actes delegats i d'execució derivats de les directives CRD IV i CRD 5 i dels Reglaments CRR i CRR 2.

Entre les novetats més rellevants, hi destaquen:

- (i) Les metodologies normalitzades d'avaluació de riscos i escenaris de pertorbació (Reglaments delegats UE 2024/856 i 2024/857);
- (ii) El tractament dels actius informàtics en capital de nivell 1 ordinari, incloent la deducció harmonitzada d'actius intangibles, l'aplicació de l'amortització prudencial des de la disponibilitat del programa i un tractament específic per a programes adquirits dins del mateix grup o per a inversions en manteniment o millores (Reglament delegat UE 2020/2176);
- (iii) La regulació d'exposicions indirectes derivades de contractes de derivats (Reglament UE 2022/1011);
- (iv) La identificació d'entitats del sistema bancari paral·lel (Reglament UE 2023/2779); i
- (v) La determinació de condicions per identificar grups de clients vinculats (Reglament UE 2024/1728).

➤ **Protocol d'esmena de l'Acord relatiu a l'intercanvi automàtic d'informació sobre comptes financers per millorar el compliment fiscal internacional.**

El 13 d'octubre de 2025, Andorra i la Unió Europea van signar un Protocol d'esmena de l'Acord relatiu a l'intercanvi automàtic d'informació sobre comptes financers. L'objectiu d'aquest Protocol és millorar el compliment fiscal internacional i alinear el règim andorrà amb les darreres actualitzacions internacionals. Concretament, busca adaptar-se a la Norma de l'OCDE sobre l'intercanvi automàtic de comptes financers (CRS) i al nou Marc de comunicació d'informació sobre criptoactius (CARF).

Entre les novetats introduïdes amb aquest protocol, destaquen les següents:

- (i) L'ampliació de l'abast de l'intercanvi automàtic d'informació, per incloure actius i productes financers digitals, com el diner electrònic i les monedes digitals;
- (ii) La coordinació tècnica entre el CRS actualitzat i el CARF per evitar duplicitats informatives;
- (iii) Les obligacions de diligència deguda de les entitats financeres;
- (iv) L'exigència de més detall en les dades comunicades; i
- (v) La consolidació de les garanties de protecció de dades personals, d'acord amb la Llei qualificada 29/2021, del 28 d'octubre, de protecció de dades personals; i el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i el Consell.

L'aplicació efectiva del Protocol, que consolida el compromís d'Andorra amb els estàndards de transparència de l'OCDE i de la Unió Europea, està prevista per a l'1 de gener del 2026, coincidint amb l'aplicació de la Directiva (UE) 2023/2226 del Consell (DAC 8).

➤ **Reglament d'aplicació de la Llei 10/2025, del 13 de maig, del Codi de Duana.**

El Decret 306/2025, del 3 de setembre, aprova el Reglament d'aplicació de la Llei 10/2025, del 13 de maig, del Codi de Duana, que va entrar en vigor l'1 d'octubre de 2025. Aquesta norma desenvolupa el nou marc duaner andorrà amb l'objectiu d'alinear-lo plenament al Codi Duaner de la Unió Europea i als seus reglaments d'aplicació.

El Reglament estableix les normes del deute duaner, la introducció i sortida de mercaderies, l'estatut duaner de les mercaderies, els règims especials i les exempcions aplicables, adaptant els procediments a un model electrònic i harmonitzat amb la pràctica europea.

Entre les principals novetats, hi destaquen:

- (i) La digitalització dels tràmits duaners;
- (ii) La definició detallada de conceptes i procediments de valoració, classificació i origen de les mercaderies,
- (iii) L'adaptació dels règims de perfeccionament actiu i passiu, el dipòsit duaner i les operacions de trànsit;
- (iv) Els mecanismes electrònics de gestió de dades, declaracions i garanties, i
- (v) L'actualització dels requisits de seguretat, control i traçabilitat de la cadena logística.

Així mateix, el Reglament deroga la normativa anterior vinculada al Codi de Duana del 2004 i amb la seva aprovació es pretén consolidar una administració conforme als estàndards de la Unió Europea.

➤ **Decret 373/2025 d'aprovació del sistema Cartera Digital del Govern d'Andorra.**

El Decret 373/2025, del 15 d'octubre del 2025, aprova el sistema Cartera Digital del Govern d'Andorra, amb l'objectiu d'establir un instrument únic d'identificació i gestió electrònica per a la ciutadania davant de l'administració pública. El sistema permetrà integrar en un mateix entorn digital diversos serveis públics, documents i certificats oficials, garantint la protecció de les dades personals.

Aquesta norma s'emmarca en l'estratègia de transformació digital de l'administració andorrana i respon a la necessitat d'adaptar els procediments públics als estàndards europeus en matèria de govern electrònic. Amb l'aprovació del Decret, es consolida un marc normatiu que facilita la relació electrònica amb les institucions, reforçant l'eficiència administrativa i la interoperabilitat dels serveis públics.

2. REFORMES NORMATIVES EN TRÀMIT

➤ Projecte de llei de continuïtat i consolidació de les mesures per al creixement sostenible.

El Consell General està tramitant, sota el procediment d'urgència, el Projecte de llei de continuïtat i consolidació de les mesures per al creixement sostenible, presentat pel Govern el passat 21 d'octubre de 2025 i admès a tràmit el 22 d'octubre.

El text pretén ampliar i reforçar la Llei 5/2025, del 6 de març, per al creixement sostenible i el dret a l'habitatge, amb l'objectiu de garantir un equilibri entre el desenvolupament econòmic, la cohesió social i la sostenibilitat ambiental.

Les mesures proposades introdueixen modificacions en tres àmbits clau: comerç, fiscalitat i immigració.

Comerç

El projecte pretén efectuar modificacions puntuals a la Llei 12/2013, del comerç, amb l'objectiu de reforçar la planificació estratègica i sostenible de l'activitat comercial.

En aquest sentit, el Govern assumiria explícitament la competència per definir la política en matèria de comerç amb la finalitat de garantir un creixement urbanístic i demogràfic ordenat. Aquesta previsió permetria alinear les decisions sobre noves implantacions comercials amb els objectius generals de desenvolupament sostenible i d'equilibri territorial, evitant la concentració d'activitats en determinades zones i afavorint la diversificació econòmica.

Fiscalitat

En matèria fiscal, el projecte proposa la modificació de la Llei 3/2024, de l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària, amb dues mesures principals:

- (i) Increment de l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària. Es doblaria el tipus de gravamen aplicable a les inversions immobiliàries efectuades per persones o entitats estrangeres que quedaria fixat en un 6% per al primer immoble i en un 10% per a la resta.
- (ii) Supressió del règim transitori. Es derogaria el règim que permetia aplicar la normativa anterior a les sol·licituds d'inversió estrangera presentades abans de l'entrada en vigor de la Llei 5/2025 del 6 de març, per al creixement sostenible i

el dret a l'habitatge. Així, totes les operacions que es formalitzessin a partir de la nova llei quedarien subjectes al règim general actualitzat.

Immigració

Finalment, el projecte proposa diverses reformes a la Llei 9/2012, qualificada d'immigració, amb l'objectiu de millorar l'eficiència administrativa i reforçar el control sobre les autoritzacions.

- (i) Nova autorització d'immigració temporal per contractació en origen. S'estudia la incorporació d'una nova modalitat d'autorització que permetria a les empreses contractar treballadors de manera col·lectiva al país d'origen. Aquesta figura té per finalitat agilitzar la tramitació de contractes temporals en sectors que requereixen mà d'obra estacional o especialitzada, com la construcció, l'hostaleria o els serveis. El procediment es desenvoluparia reglamentàriament i podria adaptar-se per períodes o activitats concretes.
- (ii) Autoritzacions per compte propi. Es modificaria el règim de les autoritzacions de residència i treball per compte propi, destacant la nova configuració del dipòsit de 30.000.-€ davant l'Autoritat Financera Andorrana, que passaria a ser un ingrés definitiu i no reemborsable, a favor de l'Estat. Aquest mateix criteri seria aplicable també a les autoritzacions de residència sense activitat lucrativa. Addicionalment, es preveu la introducció del mecanisme de reserva de l'autorització per als professionals titulats, que disposarien d'un termini específic per acreditar els requisits i la col·legiació abans de l'atorgament definitiu.
- (iii) Possible ampliació dels supòsits d'anul·lació i denegació d'autoritzacions, incloent casos d'excés d'hores de treball o d'activitats fora del sector autoritzat, així com matrimonis o unions de conveniència amb finalitat fraudulenta.

- Transposició de la Directiva (UE) 2019/879 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de maig de 2019, per la qual es modifica la Directiva 2014/59/UE en relació amb la capacitat d'absorció de pèrdues i de recapitalització de les entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, així com la Directiva 98/26/CE.

El Govern ha aprovat que es dugui a terme la modificació de la Llei 7/2021, del 29 d'abril, de recuperació i de resolució d'entitats bancàries i d'empreses d'inversió ("Llei de Recuperació i Resolució") amb l'objectiu d'adaptar l'ordenament andorrà a la Directiva

2019/879 (“**BRRD II**”) de la Unió Europea. Aquesta reforma legislativa respondrà als compromisos derivats de l’Acord Monetari i busca l’alineació del sistema de prevenció i gestió de crisis bancàries amb l’estàndard europeu.

Les novetats més rellevants que s’incorporarien a la normativa andorrana mitjançant aquesta modificació són:

- (i) El reforç del marc de plans de contingència i sostenibilitat, exigint una major precisió, profunditat i coherència metodològica en la informació presentada per les entitats davant l’AREB;
- (ii) L’ampliació de les facultats d’intervenció de l’autoritat de resolució;
- (iii) La protecció reforçada dels dipositants i inversors minoristes, garantint que les pèrdues siguin absorbides per accionistes i creditors conforme al principi de *bail-in*, evitant l’ús de recursos públics; i
- (iv) L’actualització de definicions i conceptes financers, harmonitzant-los amb la terminologia i classificació de la normativa europea.

➤ **Projecte de llei de modificació de la Llei 31/2018, de 6 de desembre, de relacions laborals.**

La Llei 31/2018, de 6 de desembre, de relacions laborals va introduir mecanismes per fomentar els drets col·lectius dels assalariats i la negociació col·lectiva dins de les empreses. Tanmateix, mitjançant aquest projecte de llei es pretén introduir diverses mesures per facilitar i fomentar la representació de treballadors a les empreses.

La modificació plantejada en aquest projecte de llei introduiria, com a mesures més significatives, les següents:

- (i) L’ampliació a totes les empreses de fins a 30 treballadors la figura del delegat dels assalariats, eliminant-se la figura de l’assalariat amb mandat.
- (ii) El reforç de la protecció contra l’acomiadament dels delegats dels assalariats i membres del comitè d’empresa que hagin presentat la seva candidatura però no hagin resultat elegits, que no podran ser acomiadats ni sancionats durant el període màxim dels sis mesos posteriors.
- (iii) La eliminació de la limitació a dos mandats consecutius per aquells casos en que no concorrin altres candidats.

- (iv) L'especificació del procediment de cobertura de vacants de delegats dels assalariats i membres dels comitès d'empresa, així com la forma de comunicació al Departament de Treball.
- (v) L'ampliació de la facultat de promoure eleccions, que corresponia explícitament als assalariats, a l'empresari i al Departament de Treball, a petició d'un nombre d'assalariats equivalent al 10%. Així mateix, es reduiria del 15% al 10% el percentatge d'assalariats que poden sol·licitar-ho per escrit amb les signatures corresponents.
- (vi) La introducció d'un mandat a organitzacions sindicals i patronals per dur a terme accions informatives sobre els mecanismes de representació dels assalariats i s'encomana al Consell Econòmic i Social una avaluació periòdica de l'estat de la representació col·lectiva dels assalariats al sector privat.

➤ **Projecte de llei de modificació de la Llei 14/2018, del 21 de juny, de l'ensenyament superior.**

El Projecte de llei de modificació de la Llei 14/2018, del 21 de juny, de l'ensenyament superior, tramès pel Govern al Consell General el 22 d'octubre de 2025 i admès a tràmit sota el procediment d'urgència, té per objectiu definir un nou marc d'ordenació del sistema d'ensenyament superior a Andorra.

La reforma introduiria la creació de l'Estratègia Nacional d'Ensenyament Superior (ENES), un instrument rector que el Govern hauria d'aprovar per via reglamentària i que establiria, amb caràcter quinquennal, els objectius i criteris estratègics per a l'autorització i el seguiment de les institucions i programes d'ensenyament superior. Aquesta estratègia es fonamenta en els principis de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior i hauria de garantir la participació de la Universitat d'Andorra, l'AQUA, l'ARI, les altres institucions autoritzades i els representants dels estudiants.

Amb aquesta modificació, el sistema educatiu passaria d'un model merament administratiu a un model de discrecionalitat reglada, orientat a assegurar un desenvolupament coherent, sostenible i alineat amb les necessitats estratègiques del país.

El text conté també disposicions transitòries, que preveuen que les institucions ja autoritzades disposin de cinc anys per adaptar-se a la primera ENES; que no s'admetin noves

sol·licituds de creació de noves institucions fins que aquesta sigui aprovada i que les sol·licituds presentades amb anterioritat es regeixin per la normativa vigent en aquell moment.

➤ Projecte de llei qualificada de modificació de diverses normes en l'àmbit penitenciari i penal.

El 16 d'octubre de 2025 es va fer pública un Projecte de llei qualificada que modifica diverses normes de l'àmbit penitenciari i penal, aprovada prèviament pel Govern al juliol i actualment en tràmit parlamentari.

Entre les novetats més destacades figura la reducció significativa dels terminis de presó provisional, establint un límit màxim per a determinades causes de 6 mesos (delictes menys greus) o 12 mesos (delictes greus). De la mateixa manera, es proposa la supressió del motiu d'“alarma social” com a causa per decretar l'ingrés provisional.

A més, s'introdueixen canvis en el règim penitenciari, com la flexibilització del règim de semilibertat per a interns que participin en programes de rehabilitació o treball comunitari i la separació d'interns per criteris terapèutics o de seguretat. Aquesta reforma podria ser interessant per a aquelles empreses que col·laboren en programes de reinserció laboral, al preveure's la possibilitat de treballar, ja sigui com a assalariats o per compte propi, a aquells presos o condemnats en règim de semilibertat.

3. DEBATS JURÍDICS RELLEVANTS

➤ Acord d'associació amb la Unió Europea.

L'acord d'associació Andorra-Unió Europea està al centre d'un debat jurídic que podria condicionar tant el calendari d'aprovació com l'entrada en vigor de les seves disposicions.

Naturalesa jurídica

El primer punt de fricció d'actualitat rau en el procés d'aprovació i la naturalesa jurídica de l'acord. No tots els Estats Membres s'avenen sobre si ha de ser un acord mixt i aquesta discrepància té conseqüències en el ritme i la forma del seu tràmit.

Segons una carta del president Emmanuel Macron, l'acord hauria de considerar-se mixt, implicant una ratificació per part de tots els parlaments nacionals dels Estats Membres. Aquesta posició, compartida pels serveis jurídics del Consell d'Europa, es fonamenta en l'existència d'articles de l'acord que versen sobre competències estatals.

No obstant, altres estats de la Unió Europea, com Espanya, defensen que l'acord no hauria de ser mixt, requerint-se únicament una ratificació centralitzada de la Unió Europea, simplificant-ne el procés.

L'actual presidència danesa del Consell de la Unió Europea ha pres un rol actiu per impulsar una decisió ràpida i consensuada en aquesta matèria, amb l'objectiu de tancar aquest debat durant el segon semestre del 2025.

Aplicació provisional i referèndum

Al centre del debat també es troba la qüestió de la possible aplicació provisional de l'acord d'associació. França ha suggerit que certs capítols entrin en vigor abans de la ratificació definitiva de l'acord. Tanmateix, el Govern d'Andorra ha advertit a les institucions europees que, d'acord amb la normativa interna, no seria plausible una aplicació provisional, al requerir-se un referèndum nacional previ a l'aplicació de tractats internacionals.

Malgrat l'anterior, en cas que es determini que l'acord ha de ser mixt, el Govern analitzaria la possibilitat de que la consulta popular inclogués una opció relativa a una entrada en vigor parcial o provisional de l'acord.

➤ **Sistema Entry/Exit (EES).**

El desplegament del sistema Entry/Exit (EES), destinat a registrar automàticament l'entrada i la sortida de ciutadans de països no membres de l'espai Schengen, planteja diversos reptes jurídics i operatius per a la gestió de les fronteres andorranes i per al mercat laboral andorrà.

Calendari de desplegament

El Parlament Europeu ha concretat un pla per al desplegament progressiu del sistema Entry/Exit a les fronteres exteriors de la Unió Europea, configurant un marc tècnic i temporal de la futura implantació d'aquestes mesures per part dels Estats veïns.

Si bé inicialment la seva entrada en vigor estava prevista pel segon semestre del 2025, el Govern ha estat treballant amb Europa per impedir o reduir l'impacte a Andorra. No obstant, les autoritats espanyoles han informat de la seva previsió d' aplicar-lo a partir del 2 de febrer del 2026, malgrat les consegüents repercussions en els punts de control fronterer i en la mobilitat.

Impacte sobre la contractació

L'aplicació del nou marc europeu de control migratori posa de manifest la necessitat d'estructurar la contractació en origen i de disposar d'un model d'incorporació de treballadors més planificat, tant pel que fa als desplaçaments com a aspectes connexos com l'allotjament.

Segons les dades de principis del mes de novembre, el 23% de les sol·licituds de temporers extracomunitaris haurien estat rebutjades per incomplir els requisits de la normativa Entry/Exit.

© 2025 CASES & LACAMBRA

Tots els drets reservats.

Aquest document és una recopilació de novetats jurídiques elaborada per Cases & Lacambra.

La informació i continguts del present document no constitueixen, en cap cas, un assessorament jurídic.

www.caseslacambra.com